

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm V. Vigilanti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

competere debeat, qua de re dixit. *l. 3. tr. 1. de just. c. 8. n. 20.*

5 Contrarium docuit Ant. hic, quod præscriptio non procedat, si pauperibus indeterminatè legatum sit; cum enim pauperes incerti sint, imputari ipsis non potest, quod agere intermiserint. *argum. l. 1. §. ne autem.* Vbi dicunt DD. quod non valenti agere, non currat præscriptio, sicuti si Pater, penes quem filii aduentitia bona sunt, agere pro eis intermittat, id filio non nocet *cit. §. Ne autem.*

Sed rectè ad hoc respondet *Abbas. cit. r. 10.* utroque jure notissimum esse, quod ob negligentiam administratoris lege constituti, nati minoribus, Ecclesiis, piis locis, & causis perficiatur præscriptio, tamen si minor procuratorem habens, sicuti & Ecclesia, aut pia causa per se ipsam agere non possit: de Patre autem habente bona aduentitia filii, alia ratio est, cum ea non habeat, ut legitimus administrator filius datus, sed proprio jure usum fructum teneat, proprietatè ad filios spectante, quemadmodum & Maritus dotem retinet, & administrat jure proprio propter usum-fructum ad se pertinentem, quare nec contra uxorem præscriptio in rebus dotalibus procedit, dum constante matrimonio agere non potest. *l. In rebus. 30. C. de jure dotium.*

CAPITVLVM V.

Vigilanti.

PARAPHRASIS.

Cauendum est, ne malà fide prædia aliena possideamus, quoniam nulla temporis diuturnitas malæ fidei possessionem adiuuat, & semper malæ fidei possessor aliquis censendus est, postquam sciuit rem alienam esse, donec resipuerit, videlicet restituendo. Ephesinus quidam legislator ob hominum res & jura sua non repetentium desidiam vitandam, & longi temporis errorem auferendum, 30. vel 40. annorum præscriptionem, etiam cum malæ fidei possessione introduxit, sed hæc

lex irrita est, & injusta, siue is, ad quem res pertinet, sibi competere sciat, siue ignoret.

SUMMARIUM.

1. Possessor mala fidei nullo unquam tempore præscribit.
2. Leges Cæsareæ possessori mala fidei præscriptionem concedentes, à jure Canonico abolitæ sunt.
3. Vti mala fidei possessor præscribere rem non potest; ita potest bona fidei, siue dominus sciat, siue nesciat rem ad se pertinere, vel ab alio possideri.
4. Probabiliter tamen ignorans rem suam ab alio possideri, si ignorantia causam alleget, restitutionem in integrum obtinere debet.
5. Contra absentem, aut ignorantem, rem ab alio occupatam, & civilem possessionem retinentem, non currit præscriptio.

NOtand. I. Possessor malæ fidei nullo unquam tempore præscribit. *c. ult. hoc. tit. & regul. 2. in 6. vide, quæ docui l. 3. tr. 1. de just. c. 8. n. 10.*

Not. II. Possessori malæ fidei Cæsareo jure præscriptio conceditur ob odium Domini res suas petere negligentis *l. Si quis emptionis. §. Quod si quis. C. de præscriptione. 30. vel 40. annorum, & explicat Gratianus post C. Placuit. 15. causa. 16. q. 3. sed leges istæ Canonico jure abolitæ sunt, videri potest *Couar. in Reg. possessor. p. 2. §. 11.**

Potè sicuti malæ fidei possessor præscribere non potest, siue Dominus sciat, siue nesciat rem ad se pertinere, vel ab alio possideri, ut hic dicitur, ita vice versâ bonæ fidei possessor præscribere seu vsu capere rem potest, siue Dominus, aut is, ad quem res pertinet, sciat, siue ignoret ad se pertinere, vel ab altero possideri. *l. ult. prope fin. junctâ. gloss. ff. de præscript. longi temporis.*

Limita 1. Si probabiliter ignorans rem suam ab alio possideri, ignorantia causam alleget, quod restitutionem in integrum obtinere debeat, secundum *Abbatem. hic. n. 3. Bart. in l. 1. §. Si quis. ff. de itinere & c.*

Limita 2. Si absens, aut ignorans rem suam

suam ab alio occupatam esse, civilem possessionem retineat, non procedit contra eum praescriptio, ut docui in *cit. c. 8. n. 5.* & sumitur ex *l. Si id 23. §. Quod autem est. l. Si de eo. 40. §. Si forte. ff. de acquirenda possessione.*

Refert autem, num Dominus sciat rem suam ab alio occupatam esse, an non sciat; in 1. casu si rem dimittat, aut recuperare negligat, breui tempore eius civilem possessionem, quam naturaliter perdidit, etiam civiliter seu animo deseruisse censetur. *argumento. l. Quod meo. §. Si dum. ff. de acquirenda possessione.* sin autem ignoret, tunc requiritur ad amittendam possessionem, tanto tempore rem à Domino negligi, ut obliuio induci possit, & consequenter animus possidendi amissus sit. Secundum *Bart. in eis. l. Si de eo. §. Si forte.*

CAPITVLVM VI.

Ad aures.

PARAPHRASIS.

Parochus nomine Ecclesiae suae vendicare voluit jus decimarum, quia agri intra fines Parochiae constituti essent, sed alter Parochus, qui decimas ex his agris minimum 40. annis perceperat, praescriptione se defendit, hoc casu ait *Alexand. III.* huius possidentis meliorem esse conditionem, quia quadragenalis praescriptio omnem profusam actionem excludit.

SUMMARIVM.

1. Ecclesia contra Ecclesiam aliam non minus quam priuatus indiget quadraginta annis ad praescribendum in iuribus & rebus immobilibus.
2. Annorum 40. possessio cum bona fide praescriptionem inducit, per quam omnis actio excluditur.
3. Duplex huius praescriptionis effectus.

Notand. I. Sicuti priuatus, ita etiam Ecclesia contra aliam Ecclesiam indiget 40. annis ad praescribendum in iuribus & rebus immobilibus.

Obicitur, quod priuilegiatus non utitur priuilegio contra pariter priuilegiatum, sed utroque in tali casu cessante priuilegio, seruari debet jus commune, sicuti docent DD. in *l. Sed & milites. ff. De excusatione tutorum.*

Resp. Ex doctrina *Bart. in Auth. quas actiones. C. de sacrosanctis Ecclesiis*, Regulae illi tunc locum esse, si duo in eadem causa pariter priuilegiati sint, secus verò si pariter priuilegiati non sint, quia vnus agit de damno vitando, & alter de lucro non amittendo, qua ratione si Ecclesia laedatur ab altera Ecclesia, in integrum conceditur laesa restitutio, quia potior fauor est, seu priuilegium, ne Ecclesia damnum ferat, quam ne alteri lucrum auferatur. *l. verum. 12. §. ult. ff. de minoribus.*

Non item locus est Regulae, si vnus priuilegiatus sit in genere, alter verò specialiter in causa, de qua agitur, hoc enim casu speciale priuilegium praefertur, ut hinc: nam Ecclesia quae praescribit generaliter priuilegiata est, non item in causa praescriptionis, ut minore tempore, quam priuatus praescribere possit: at verò altera Ecclesia in hac ipsa causa praescriptionis priuilegiata est, ut minore quam 40. annorum tempore contra eam praescribi nequeat.

Nota II. 40. Annorum possessio cum bona fide praescriptionem inducit, per quam omnis actio excluditur.

Hinc collige, quod qui ita rem vsu cepit, eius jus siue dominium sibi acquirit, ex quo duo effectus sequuntur, 1. est, quod tamen post exactum legitimum tempus possessor cognouit rem ad alterum pertinuisse, eam tamen tanquam suam titulo vtucapionis factam retinere, nulloque iure cogi possit ad restitutionem, quandoquidem omnis actio, consequenter omne jus ex altera parte per legem praescriptionis exclusum est.

Alter, si is, qui rem dicto modo vsucepit, juris errore ductus restituat, ratus esse alienam & restitutioni obnoxiam, quod tanquam indebitè datum repetere, & ut suum vindicari possit. Sicut docui *cit. tr. 1. de just. s. 8. in fine.*

Id